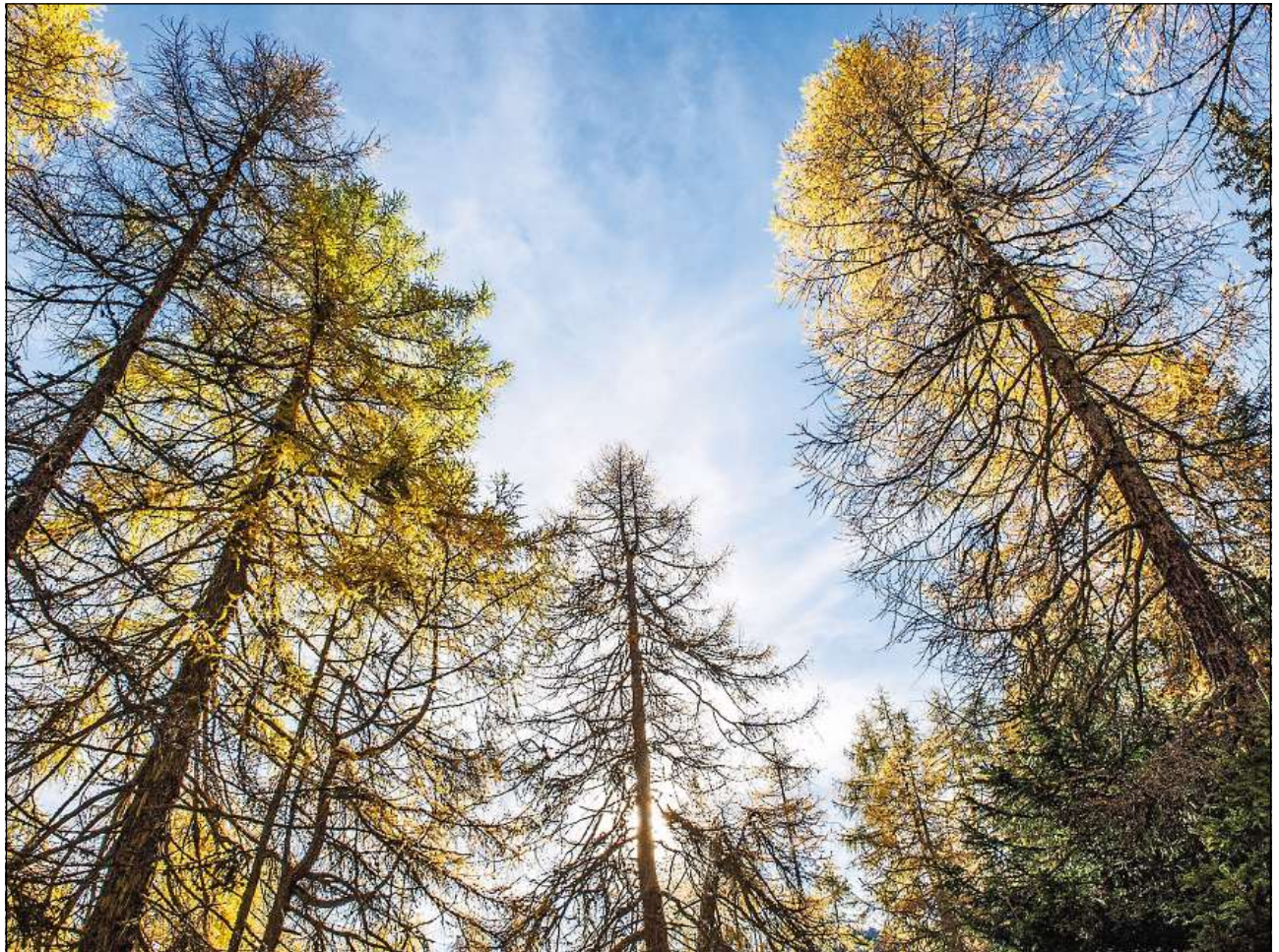

A la tschertga da dus milliuns francs per ils gauds

■ (anr/fa) A chaschun da l'ura da dumondas dal cussegl grond èn vegnidas tematisadas las consequenzas dal franc ferm per ils gauds da protecziun. Causa quel èn confruntads ils proprietaris dals gauds cun mancanza da finanzas. «L'augment abrupt da la valur dal franc svizzer ha consequenzas era per l'economia forestala dal Grischun», ha constatà *Daniel Buchli-Mannhart* (pbd, Stussavgia) en occasiun da l'ura da dumondas. Ils proprietaris dal gaud, en Grischun èn quai per stgars 90 pertschient las vischnancas, survegnian causa il franc ferm quatter fin tschintg milliuns francs damain cun vender lur laina, ha'l cuntinuà. El ha dumandà cusseglier guvernativ *Mario Cavigelli* tge consequenzas che quai haja per la tgira dals gauds da protecziun e sch'i dettia pussaivladads per sustegnair questa tgira.

«Betg mo ina dumonda economica»

L'utilisaziun e la tgira dals gauds da protecziun nun è, sco che Cavigelli ha punctuà, mo ina dumonda economica: «Cun utilizar ils gauds pon ins mantegnair la stabilitad da quels, surtut dals gauds da protecziun», ha ditg il cusseglier guvernativ ed ha appellà a tut ils acturs da la chadaina da laina, p. ex. ils proprietaris u ils manaschis indigens, dad elavurar laina grischuna. Ch'ìls gauds da protecziun grischuns protegian var 10 000 edificis, passa 700 kilometers vias e 195 kilometers binaris, ha'l declerà, «perquai vegnan sustegnidas las vischnancas sco proprietarias dal gaud mintg'onn cun 12,8 milliuns francs da confederaziun e chantun.» Quai correspunda sin il level dals pretschs per laina radunda sco fin qua a circa 80 pertschient dals custs restants en il quint per la tgira dal gaud.

Ils proprietaris dal gaud survegnan causa il franc ferm quatter fin tschintg milliuns francs damain cun vender lur laina.

FOTO Y. BÜRKL

Uschia saja quai pussaivel da tgirar ils gauds da protecziun che han en Grischun ina surfatscha da 120 000 hectaras, ha'l cuntinuà, «mintg'onn vegnan tgiradas var 2000 hectaras.»

Collavurar per diminuir ils deficits

«Causa il franc ferm pon vender ils proprietaris da gaud damain da lur laina en

l'exteriur u mo per pretschs da vendita pli bass, uschia ch'ìls deficits ch'ìls proprietaris dals gauds fan creschan», ha menziunà Mario Cavigelli, «els han da far quint cun ina rusna finanziaria da tranter dus e 2,5 milliuns francs.» Per cuvrir quella rusna na pon ils proprietaris betg mo spetgar dapli sustegn finanziel da chantun e confederaziun. «Els èn era du-

mandads da tschertgar pussaivladads da meglierar tar ils tagls las cundiziuns da produczion.» Ultra da quai duessan vischnancas, ma era menaschis, collavurar anc pli intensivamain gia tar la planisaziun da l'utilisaziun dals gauds, ha'l agiunt ed accentuà: «Impurtant èsi che la tgira dals gauds da protecziun cuntinueschia.»